

DAGBOEK VAN EEN *INCOMMUNICADO*
(DE OORLOG GEZIEN VANUIT BRUSSEL)
(Roberto J. Payró *voor La Nación*)

Brussel, zondag 23 augustus (1914)

We zitten in een gevangenis, geheel afgeschermd van de wereld.

We tasten volledig in het duister, zelfs over wat in Brussel zelf gebeurt. Het leven is tegelijkertijd hectisch en monotoon.

Duitse troepen blijven de stad binnen en buitentrekken, in verschillende richtingen marcherend, maar vooral richting de Franse grens. Het is een zondvloed van mannen, en dit verklaart hoe ze zo ver geraakt zijn.

Er wordt al gesproken over een rattenval (een gewapende rattenjacht in Brussel) ... de rat is te groot.

Ondanks de optimistische nieuwsberichten die ons de ene na de andere Duitse nederlaag blijven voorspiegelen, denk ik dat het plan van deze laatste punt voor punt wordt uitgevoerd, zij het met enkele dagen vertraging, te wijten aan de onverwachte en heroïsche Belgische weerstand.

Frankrijk mag het kleine België voor eeuwig dankbaar zijn !

Als deze de dienstplicht een tiental jaar geleden had ingevoerd, had het Belgisch leger 600.000 of 700.000 man geteld, en hadden de Duitsers niet kunnen voortrekken voor de Fransen in volledige paraatheid waren. De conservatieve regering, en met haar ook de oppositie, heeft dit echter niet gewild, en ik ben er zeker van dat zowel de een als de ander voor hun gebrek aan vooruitzicht zullen betalen, de eerste met haar val ...

Ondertussen zijn de Duitsers voort getrokken, want de hoofdmacht van het Belgische leger heeft Leuven opgegeven, de Duitsers de vrije baan naar Brussel latend.

Men geeft de schuld hiervoor aan de bevelhebber van de Belgische generale staf, generaal de Selliers de Moranville, al weet ik niet waarom. Men zegt dat de Fransen hem aangeboden hadden om 150.000 mannen te sturen om de hoofdmacht te ondersteunen, maar dat hij dit uit ijdelheid heeft geweigerd, zeggende dat hij er zeker van was dat men zich alleen staande kon houden, en dit net op het moment dat de Duitsers door zijn linies aan het breken waren. Volgens een andere versie vroegen de Fransen hem, zonder enige versterking aan te bieden, om twee dagen lang zijn positie te verdedigen, een vraag die de Selliers als onmogelijk beschouwde, gezien het enorme numerieke overwicht van de vijand. Zij die de eerste versie verspreiden voegen hieraan toe dat de Selliers de Moranville zich gedwongen heeft gezien om zijn ontslag in te dienen en dat hij zeker voor de krijgsraad zal moeten verschijnen. Ik weet niet wat hiervan

waar is ...

Deze ochtend hebben we een gevecht tussen vliegtuigen bijgewoond, tussen een Frans vliegtuig en een enorme Taube, die met bewonderenswaardige sereniteit en snelheid vloog.

Ze kwamen uit het zuidoosten en vlogen op redelijk grote hoogte in zuidoostelijke richting, hun silhouetten tekenden zich scherp af tegen de heldere hemel. De Taube liep zichtbaar de afstand tussen de twee in, toen de Franse tweedekker plots met een elegant manoeuvre omhoog trok. Duizenden nieuwsgierigen volgden angstig het vervolg van deze strijd, maar de vliegtuigen vlogen plotseling een wolk in, die hen uit het zicht ontnam. In de namiddag beweerde men dat de Fransman er in was geslaagd zich op de Taube te storten, deze uit de hemel slaande ...

Men bevestigt dat de Duitsers Gent hebben aangevallen, maar dat ze teruggeslagen zijn door Belgische en misschien Engelse troepen. Heel de wereld vraagt zich af : waar zijn de Engelsen ? In Antwerpen ?

Copyright, 2014 : Nathaniel BOVIN, voor de Nederlandstalige vertaling

PAYRO ; « . *Diario de un incomunicado. La guerra vista desde Bruselas* (10) », in LA NACION ; 27/11/1914.

PAYRO ; « . *Diario de un incomunicado. La guerra vista desde Bruselas* (11) », in LA NACION ; 28/11/1914.